

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН»**

**Кібербезпека
та інноваційність
фінансових
інструментів
на біржовому ринку**

Електронне наукове видання

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН»**

«Кібербезпека та інноваційність фінансових інструментів на біржовому ринку»

**Матеріали круглого столу
(30.11.2023 року)**

Електронне наукове видання

Київ

2023

УДК 336:76.02:[004.056+005.591.6

К 46

*Рекомендовано до друку рішенням Навчально-методичної ради
ВНЗ «Київський університет ринкових відносин»,
(протокол № 3 від 29.12.2023 р.)*

Кібербезпека та інноваційність фінансових інструментів на біржовому ринку: матеріали круглого столу (м. Київ, 30 листопада 2023 р.): електрон. наук. вид. / За наук. ред. О. В. Безпаленко. Київ: ВНЗ «Київський університет ринкових відносин», 2023. 77 с.

Розвиток нових технологій на фінансовому ринку є значним прогресивним кроком, і водночас загрозою у фінансово-економічному просторі. Збалансоване поєднання запровадження нових інноваційних фінансових продуктів та створення надійної системи протидії кіберзлочинності стане важливим стратегічним напрямком у вдосконаленні та активізації функціонуючого біржового ринку в епоху технологічних процесів. В збірнику представлені наукові узагальнення результатів досліджень щодо основних тенденцій та особливостей впровадження фінансових інструментів та захисту від кіберзагроз в Україні.

Для широкого кола науковців, викладачів, аспірантів, студентів і фахівців у сфері економіки і фінансів.

Матеріали викладено в авторській редакції. Відповідальність за достовірність і точність інформації, наданої в рукописах, несуть автори.

УДК 336:76.02:[004.056+005.591.6

Вищий навчальний заклад
«Київський університет ринкових відносин», 2023

ЗМІСТ

<i>БЕЗПАЛЕНКО Ольга Володимирівна</i> РЕГУЛЮЮЧІ ОРГАНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ТА СТАБІЛЬНОСТІ БІРЖОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ.....	5
<i>БЕРНИКОВ Василь Вікторович</i> РОЛЬ ЕЛЕКТРОМОБІЛІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	8
<i>БОЦЯН Тетяна Вікторівна</i> <i>ФОСТОЛОВИЧ Руслан Станіславович</i> КІБЕРБЕЗПЕКА ТА ВПЛИВ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	11
<i>ГАНУЩАК Тетяна Валентинівна</i> КІБЕРБЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ.....	16
<i>ГОЛУБЕЦЬ Людмила Андріївна</i> <i>БЕЗПАЛЕНКО Ольга Володимирівна</i> ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ПРОТИДІЇ ІСНУЮЧИМ ЗАГРОЗАМ.....	20
<i>ЗУБКО Тетяна Леонідівна</i> БЕЗПЕКА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	23
<i>КАШУЛЬСЬКА Ольга Леонідівна</i> <i>БЕЗПАЛЕНКО Ольга Володимирівна</i> РИЗИКИ ФІНАНСОВОЇ КІБЕРБЕЗПЕКИ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	26
<i>КИРИЧЕНКО Анастасія Володимирівна</i> РОЗВИТОК КІБЕРБЕЗПЕКИ У СФЕРІ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ.....	29
<i>КЛИМАШ Наталія Іванівна</i> ВЛИВ ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙ НА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	32
<i>КЛЮКІН Олег Володимирович</i> <i>БЕЗПАЛЕНКО Ольга Володимирівна</i> ВНУТРІШНІ ТА ЗОВНІШНІ ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	35

<i>КРАВЧЕНКО Анна Станіславівна</i> ВІРТУАЛЬНІ АКТИВИ У ВЕКТОРІ РОЗБУДОВИ НООСФЕРНОГО КІБЕРФІНАНСОВОГО СМАРТПРОСТОРУ.....	38
<i>МЕЛЬНИК Вікторія Володимирівна</i> КІБЕРБЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	41
<i>ОБІХОД Тетяна Вікторівна</i> СТРУКТУРА, ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ФІНАНСОВОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ БІРЖОВОГО РИНКУ.....	45
<i>СОВА Олена Юріївна</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ: СУСПІЛЬСТВО В ЕРІ ТЕХНОЛОГІЙ.....	51
<i>ФОСТОЛОВИЧ Валентина Анатоліївна</i> <i>ГРИШКОВЕЦЬ Сніжана Анатоліївна</i> КІБЕРБЕЗПЕКА В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ТА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ЗАКЛАДІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ.....	55
<i>ФОСТОЛОВИЧ Валентина Анатоліївна</i> <i>ГУРТОВИЙ Юрій Анатолійович</i> КІБЕРБЕЗПЕКА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	60
<i>ФОСТОЛОВИЧ Валентина Анатоліївна</i> <i>РУБАН Михайло Дмитрович</i> ІННОВАЦІЙНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ В ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ.....	65
<i>ФОСТОЛОВИЧ Валентина Анатоліївна</i> <i>ЧЕРНИШ Марина Олександрівна</i> КІБЕРБЕЗПЕКА ТА ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	71

УДК 339.543.642.6

ФОСТОЛОВИЧ Валентина Анатоліївна

*доктор економічних наук, доцент кафедри економіки, менеджменту,
маркетингу та готельно-ресторанної справи*

Житомирського державного університету імені Івана Франка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5359-7996>

ГУРТОВИЙ Юрій Анатолійович

магістр 1-го року навчання

Житомирського державного університету імені Івана Франка

ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-5822-4605>

КІБЕРБЕЗПЕКА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

В основі ефективної системи управління сучасним бізнесом сфери готельно-ресторанного господарства лежить автоматизація виробничих процесів, процесів управління та комунікаційних технологій. Програмне забезпечення та інтегрування штучного інтелекту у систему управління підприємствами сфери гостинності стало базовими аспектами досягнення достатнього рівня конкурентоспроможності і основою інноваційності закладів.

Спроможність замінити працю людей та удосконалити систему комунікацій із клієнтами і потенційними споживачами послуг в готельно-ресторанному бізнесі завдяки автоматизації визначає його економічну безпеку. Проте в процесі впровадження кожної інноваційної розробки слід виважено підходити до системи її захисту через імовірність небезпеки зловживань та негативного впливу кіберзлочинності.

Тривалий період співпраці із партнерами із країни - агресора і наявність у великої кількості компаній кінцевих бенефіціарних власників із Росії становлять велику небезпеку нанесення шкоди та заволодінню інформаційною базою даних, що може нести негативні економічні наслідки та призводити, навіть, до банкрутства.

Від кіберзлочинів підприємства сфери гостинності можуть втрачати не лише

фізично майно, але і ставати перед фактом інформаційної війни. Не всі підприємства виявились готовими працювати у таких надзвичайно складних умовах пандемії, жорстокої війни, яка фізично нищить майно і бізнес, та в умовах постійних кібератак.

З одного боку, стрімка інноваційність та цифровізація стали базовими елементами конкурентоспроможності, яку не кожен власник відразу може сприйняти та інтегрувати у господарську діяльність; з іншого – забезпечити комунікаційні процеси можливо лише, використовуючи хмарні технології, штучний інтелект, програмне забезпечення, цифрові технології та соціальні мережі. Окрім того, неготовність керівництва створити достатньо якісну систему захисту інформації може призвести до руйнування бізнесу кіберзлочинцями за лічені секунди.

Тому керівний персонал підприємств сфери гостинності при розробці стратегії розвитку підприємства та у процесі формування тактичних і оперативних планів повинні ставити за основу активну діджиталізацію, постійне удосконалення, інноваційність та кіберзахист.

Формуючи сучасні канали комунікацій, керівному персоналу підприємств важливо передбачити імовірні кіберзагрози, ідентифікувати їх та сформувати головні елементи із вказівкою інструментарію захисту від них.

Ізоляція в період пандемії та жорстока війна, розв'язана Росією в Україні, спонукали до стрімкого розвитку цифрового простору та викликали необхідність створити новий підхід для комунікацій у системі «підприємство - споживач - держава».

Готельно-ресторанний бізнес є особливо чутливим до результатів кібератак, кіберінцидентів та, навіть, елементарно неправдивого посту у соціальних мережах, оскільки, окрім матеріальної втрати, можна втратити найважливіше – репутацію, що спонукає до втрати споживача, гостя. Тому підприємства сфери гостинності найбільше потребують захисту від імовірних викликів кіберзлочинців.

Кіберзахист та пошук сучасних систем інформаційної безпеки і розробка найбільш надійних моделей управління кіберзахистом підприємства та його комунікаційних ліній зв'язку – є основою формування стратегії розвитку.

В основі кіберзахисту системи управління закладом готельно-ресторанного бізнесу в умовах цифровізації комунікаційних процесів є розробка цілого комплексу заходів та дій, які зорієнтовані на запобігання, виявлення й своєчасне реагування на існуючі та імовірні загрози функціонування технологічних і комунікаційних систем. Завданням кіберзахисту є розробка способів та інструментів протидії атакам, що можуть спричинити фінансові втрати, втрату репутації закладу готельного чи ресторанного бізнесу.

Досліджуючи вітчизняну та зарубіжну літературу, нами виокремлено головні стратегічні напрямки кіберзахисту в системі управління підприємствами готельно-ресторанного бізнесу із інтегрованими цифровими інструментами комунікаційних зв'язків, зокрема:

1. оцінка цифрового середовища та місць функціонування в ньому підприємств сфери гостинності;
2. ідентифікація потенційних та фактичних ризиків;
3. визначення об'єктів, що потребують захисту;
4. вибір та адаптування найбільш ефективних інструментів кіберзахисту;
5. розробка механізму протидії кіберзлочинам та кібератакам.

Алгоритм розробки стратегії захисту підприємств готельно-ресторанного бізнесу від кібернебезпек нами представлено схематично на рисунку 1. Аналогічну думку про необхідність розробки алгоритму стратегії захисту підприємств від кібернебезпек досліджено закордонними фахівцями [2].

В процесі розробки стратегії захисту підприємств готельно-ресторанного бізнесу від кібернебезпек, насамперед, важливо здійснити оцінку цифрового середовища та місць функціонування в ньому підприємств сфери гостинності.

Ідентифікація потенційних та фактичних ризиків є основою для розробки систем захисту від кібератак та пошуку найбільш дієвих інструментів захисту.

Рис. 1. Алгоритм розробки стратегії захисту підприємств готельно-ресторанного бізнесу від кібернебезпек

Джерело: Сформовано автором

Ідентифікувавши ризики, підприємство повинно визначити об'єкти, що потребують захисту, та вибрати й адаптувати найбільш ефективні інструменти кіберзахисту. Лише після цього можливою є розробка механізму протидії кіберзлочинам та кібератакам.

Варто наголосити, що цей процес має замкнуту систему і повинен тривати постійно.

Отже, розробка стратегії захисту від кіберризиків в системі управління підприємства готельно-ресторанного бізнесу в умовах цифровізації

комунікаційних процесів є основою економічного розвитку та безпеки функціонування в ринковому середовищі.

Список використаних джерел:

1. Везомська, І., Бовш, Л., Приходько, К., & Баклан, Х. (2022). Кіберзахист готельних брендів. *Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації*, 5(2), 190 -209. URL: <https://doi.org/10.31866/2616-7468.5.2.2022.270089> (Дата звернення 05.10.2023)
2. Tuna, A. A., & Türkmendağ, Z. (2022). Cyber Business Management. In F. Özsungur (Ed.), *Conflict Management in Digital Business* (pp. 281–301). Emerald. <https://doi.org/10.1108/978-1-80262-773-220221026>